

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ Φ. ΣΚΟΚΟΥ

ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΙΚΟΝ
ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ

1886

ΕΤΟΣ Α'

Σατανάς

Η Πνυξ και ο κύριος Τοτόμης

Κωμωδία φανταστικοτραγική

Γελοιογραφικόν Ημερολόγιον του έτους 1886 (Κ. Φ. Σκόκου), Αθήνα

τμ. 1 (1886), σ. 100-107

Η ΠΝΥΞ ΚΑΙ Ο ΚΥΡΙΟΣ ΤΟΤΟΜΗΣ

Κωμωδία φανταστικοτραγική.

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ, ΠΕΡΙΚΛΗΣ, ΑΙΣΧΙΝΗΣ
ἐκ τοῦ ἀρχαίου κόσμου.

Ο Κ. ΚΟΝΤΟΠΟΥΛΟΣ ΚΑΙ Ο Κ. ΤΟΤΟΜΗΣ
ἐκ τοῦ νεωτέρου κόσμου.

Ο ΠΛΟΥΤΩΝ ΚΑΙ Ο ΧΑΡΩΝ
ἐκ τοῦ ὑποχθονίου κόσμου.

Ἡ πρώτη καὶ τελευταία σκηνὴ ἐν τῷ Ἄδῃ. Αἱ δὲ λοιπαὶ
σύγχρονοι ἐν Ἀθήναις.

ΣΚΗΝΗ Α'.

[Ἐν τῷ Ἄδῃ. Τὰ ζοφερὰ βασίλεια τοῦ Πλούτωνος. Μακρόθεν φαίνεται ἡ Ἀχερουσία λίμνη καὶ τὰ ὕδατα τῆς Στυγός. Ἀντιπαρέρχονται ὡς φάσματα αἱ ψυχαὶ τῶν νεκρῶν. Ἀπωτέρω ὁ Χάρων διαπορθμεύων νεκροὺς ἐπὶ μέλανος ἀκατίου, ἀποβιβάζει εἰς τὴν ἐνδοτέραν ὄχθην καὶ τὸν κ. Κοντόπουλον.]

ΧΑΡΩΝ πρὸς τὸν κ. Κοντόπουλον.

Ἀπόδος, ὦ κατάρατε, τὰ πορθμεῖα!

Ο Κ. ΚΟΝΤΟΠΟΥΛΟΣ

Σοῦ εἶπα, κύριε, ὅτι δὲν μοῦ ἔμεινε λεπτόν. Ἐδαπάνησα καὶ τὸν ἔσχατον ὀβολὸν εἰς τὰς δημοσιεύσεις στηλιτεύων τὴν πρὸς τὰ ἀρχαῖα ἀσέβειαν τῶν σημερινῶν Ἀθηναίων.

ΧΑΡΩΝ

Ἄει μὲν, μάλιστα δὲ νῦν, εὐκαιρὸν εἰπεῖν ὅτι οἱ νεώτεροι

Ἄθηναῖοι κατέρχεσθε ἐς Ἄδου ἀπένταροι. Ἄρτι ἕτερος Ἄθηναῖος ἠτιᾶτο ἀπορίαν κερμάτων, διετέλεσε γάρ, ἔφη, μέτοχος τῆς «Κωπαίδος» καὶ τοῦ «Ἀρχαγγέλου»...

[Προσέρχονται αἱ ψυχαὶ τοῦ Περικλέους, τοῦ Αἰσχίνους, τοῦ Δημοσθένους καὶ τῶν ἀρχαίων προγόνων.]

ΠΕΡΙΚΛΗΣ πρὸς τὸν κ. Κοντόπουλον.

Ἦκουσα τὸ ὄνομα τῶν Ἀθηῶν. Ἐκεῖθεν κατέρχεσαι;

Ο Κ. ΚΟΝΤΟΠΟΥΛΟΣ

Μάλιστα! Ἄλλ' οἱ νεώτεροι Ἀθηναῖοι παρεφρόνησαν. Μετέβαλον τὸν ναὸν τοῦ Θεσέως εἰς ἀπόπατον· ἐκ τῶν μαρμάρων τοῦ Παρθενῶνος κατασκευάζουν οὐρητήρια καὶ μέγαρα· ὑπονομεύουν τὸν Λυκαβητὸν καὶ λιθοτομοῦν τὰ μνημεῖα τῆς ἀρχαιότητος. Διεμαρτυρήθην κατὰ τῆς ἀσεβείας καὶ μὲ εἶπον τρελλόν. Ἄλλ' ὅταν εἶδον ὅτι μεταβάλλουν εἰς ἀσβέστην τὴν Πνύκα, ἀπηλπίσθην, ἀηδίασα, ἔλαβον ἐν ρεβόλβερ, ἠύτοκτόνησα διὰ τὴν μὴ βλέπω πλέον τὴν ἱεροσυλίαν. Καὶ ἰδού, κύριοι, χωρὶς λεπτὸν καὶ χωρὶς ἐλπίδα κατηῆλθον ἐδῶ νεκρὸς μετὰ νεκρῶν.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ὥσει ἐμβρόντητος.

Τί λέγεις, ἀγαθέ; Ἐξορύττουσι τὴν Πνύκα; Μὴ παραφρονεῖς;

Αἰσχίνης ὥσει κεραυνόπληκτος.

Εὐφήμεί! τοιαύτην καθ' ἡμῶν ὕβριν οἱ ἀπόγονοι!

ΠΕΡΙΚΛΗΣ ὥσει ἐνεός.

Καὶ βεβηλοῦσι τὰ μάρμαρα τῆς Ἀκροπόλεως; Μαίνονται λοιπὸν οἱ Ἀθηναῖοι ἄνωθι ἐπὶ τῆς γῆς;

Ο Κ. ΚΟΝΤΟΠΟΥΛΟΣ

Δὲν ἤξεύρω τί κάμνουν. Ἦξεύρω μόνον ὅτι ἔχουν ὑπουργοὺς τὸν κ. Ζυγομαλᾶν καὶ τὸν κ. Παπαμιχαλόπουλον.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ

Δημόσθενες, ἀνερχόμεθα ἐκ νέου εἰς τὴν ζωὴν; Θέλω νὰ

ἐπισκερθῶ τὸ ἄστυ τῆς Παλλάδος. Δὲν ἀκούεις ὅτι ἐπέδραμον σατράπαι ἐκ τῆς Περσίας;

ΑΙΣΧΙΝΗΣ πρὸς τὸν Περικλέα.

Ἄδύνατον! Νεκροὶ τινες νεήλυδες, οἰκοῦντες πρὸ μικροῦ ἐν Ἀθήναις παρὰ τὸ ἀρχαῖον Δίπυλον, εἶπόν μοι χθὲς κατελθόντες ἐνταῦθα ὅτι ὁ λοιμὸς, ὑφ' οὗ ἀπέθανες Περικλεῖς, λυμαίνεται ἔτι τὰς Ἀθήνας.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ

Ἄς ἀποθάνω δις ὑπὸ τοῦ λοιμοῦ! Ἔλθετε καὶ νὰ περισώσωμεν τὴν Πνύκα.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΚΑΙ ΑΙΣΧΙΝΗΣ

Ἄγωμεν! Ὁ ψυχοπομπὸς Ἑρμῆς δὲν θ' ἀρνηθῆ νὰ ὀδηγήσῃ ἡμᾶς εἰς Ἀθήνας!

[Ἀφανίζονται πάντες εἰς τὸ χάος τοῦ Ἄδου. Ὁ κ. Κοντόπουλος κινεῖ περιλύπως τὴν κεφαλὴν εἰς ἔκφρασιν οἴκτου καὶ συγχέεται εἶτα μετὰ τῶν ψυχῶν χωρῶν εἰς τὸ βάθος.]

ΣΚΗΝΗ Β'.

[Ἐν Ἀθήναις. Ὁ Δημοσθένης καὶ ὁ Αἰσχίνης ἀνέρχονται διὰ τῆς πλατείας τοῦ Θησείου τὴν ὀπισθεν τῆς Ἀκροπόλεως ὁδὸν περιεργαζόμενοι τὰ περίξ μετ' ἐκπλήξεως. Ἀσθμαίνων καὶ βαθέως ἀναπνέων ἴσταται ὁ

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ

Βαβαί! Εἶνε λοιπὸν χοῖρος αὐτὸς ὁ νεώτερος πολιτισμὸς ἀφοῦ κυλῖεται, τρέφεται καὶ ζῆ διὰ τοῦ βορβόρου; Μικροῦ δεῖν ἀπέθανον ἐξ ἀσφυξίας.

ΑΙΣΧΙΝΗΣ

Φοβοῦμαι μὴ ὁ φιλοπαίγμων Ἑρμῆς ἀπεπλάνητεν ἡμᾶς εἰς τὴν χώραν τῶν Κάφρων.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ περιβάλλων δι' ἑταστικοῦ
βλέμματος τὴν πόλιν.

Δὲν βλέπω ἢ ἀπέραντον ἀπόπατον πρὸ ἐμοῦ. Περιέργον!
Εἶχον μάθει ὅτι ἤρκει πρὸς τοῦτο ἡ «Νέα Ἀγορά».

ΑΙΣΧΙΝΗΣ

Τίς οἶδεν! Ἐκτοτε μετεβλήθη ὁ κόσμος. Ἴσως ἡ εὐγλωτ-
τία σήμερον διαρρέει ἐκ τῶν ὀπισθεν. . . .

ΣΚΗΝΗ Γ'.

[Φαίνεται κατερχόμενος τῆς Ἀκροπόλεως ὁ Περικλῆς σύνοφρος.]

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ

Τί καινόν, Περικλείς;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ

Εἶδον βέβηλον ἄστὸν ἀποξέοντα τὰς γλυφὰς τοῦ Παρθενῶ-
νος. Ἐζήτηι νὰ μοι πωλήσῃ τεμάχια γλυπτῶν λίθων ἀντὶ μνάς.

ΑΙΣΧΙΝΗΣ

Καὶ δὲν κατεκρήμνισας αὐτὸν κατὰ τῶν βράχων;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ

Ὅχι, διότι ἦτο στενὸς φίλος τοῦ ἐφόρου τῶν ἀρχαιοτήτων.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ

Ἐμαθες κ' ἂν τὸ ὄνομα τοῦ συλοῦντος τὴν Πνῦκα ἡμῶν;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ

Γρωδῆς νεκνίσκος, ὃν ἠρώτησα, μοὶ εἶπεν ὅτι καλεῖται
τομεύς, λατόμος, τοτόμης, δὲν ἐνθυμοῦμαι καλῶς.

ΑΙΣΧΙΝΗΣ

Εὖγε! τὸ ὄνομα ἀντάξιον τῆς πράξεως.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ

Εἶνε Ἕλληγν λοιπόν; ὦ Ζεῦ καὶ Ἀπολλογν! Ἐγὼ ἐνόμιζογν
ὅτι ἦτο Πέρσης ἢ Λυδός.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ

Γηγενής, εὐπατρίδης Ἀθηναῖος !

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ

Ἡ νεαρὰ γραῦς ἐψεύσθη σοι, Περικλείς. Αὐτὸς ὁ τομειὺς ἀνὴρ ἐκ τοῦ δήμου ! Εὐφήμεί !

ΠΕΡΙΚΛΗΣ στρέφων περὶ ἑαυτὸν καὶ τείνων τὸ οὖς.

Σιγή ! ἀκούω κρότον ὑπόγειον. Βαίνωμεν. Ἴσως συλλάβωμεν τὸν συλητήν.

[Προχωροῦσι πάντες εἰς τὸ βάθος.]

ΣΚΗΝΗ Δ'.

[Ἀκούονται ὑπόκωφοι γδοῦποι. Ὁ κύριος Τοτόμης δι' εὐμεγέθους μοχλοῦ ἐξορύττει λίθους ἐκ τῆς Πνυκὸς οὐς μεταφέρει ἐπ' ὤμων καὶ ρίπτει ἐγγὺς πεπυρακτωμένων ἀσθεστοκαμίνων. Πλησιάζουσι πάντες ἄκρω τῷ ποδί. Ὁ Δημοσθένης συλλαμβάνει ἄφνω ἐκ τοῦ ὠτὸς τὸν κύριον Τοτόμην, ὅστις ἀνατινάσσεται ἔντρομος.]

ΤΟΤΟΜΗΣ

Αἶ ! Ἄοι ! ὦ ω ω ! Βοήθεια ! .. Λωποδύταις, κλέφταις ! .. Βοήθεια ! ...

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ

Οἰμῶξεις, κέπφε ! Τί ποιεῖς ἐνταῦθα ; Σὺ λοιπὸν εἶσαι ὁ λατόμος τῆς Πνυκός ;

ΤΟΤΟΜΗΣ συνεργόμενος βαθμηδόν

Βέβηος ! τοῦ λόγου μου εἶμαι ὁ Τοτόμης, ἀμ' πῶς θαρρεύεις δά !

ΠΕΡΙΚΛΗΣ πρὸς τοὺς ἄλλους.

Φθέγγεται ἐλληνιστὶ ἢ μὴ ὁ Ξέρξης κατέκτησε τὰς Ἀθήνας ;

ΛΙΣΧΙΝΗΣ

"Ακουσον, ὦ ἄγαθέ! Δὲν ἀγορεύουσι πλέον οἱ ῥήτορες ἡμῶν τῶν ἐπιγενεστέρων ἀπὸ τοῦ ἀθανάτου τούτου βήματος;

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ

'Αφ' οὗ ἐκηρύχθη τὸ εὐαγγέλιον τῆς δημοκρατίας καὶ τῆς ἐλευθερίας τῶν λαῶν . . .

ΤΟΤΟΜΗΣ

Βρέ, χριστιανοί μου, ξεφορτωθῆτέ μου νὰ συχωρεθοῦν τὰ πεθαμμένα σας, κ' ἐγὼ ἐγγλέζικα δὲν καταλαβαίνω. (Σταυροκοπούμενος) 'Πίσω μου σ' ἔχω Σατανᾶ!

ΠΕΡΙΚΛΗΣ

Συλεῖς τὸ ἄφθιτον σέμνωμα τῆς δόξης ἡμῶν

ΛΙΣΧΙΝΗΣ

Κατχστρέφεις τὸν βράχον αὐτὸν, ὅστις ἀντηχεῖ ἀκόμη εἰς τοὺς αἰῶνας τὴν ἀρχαίαν εὐκλειαν . . .

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ

Δὲν τρέμεις μὴ οἱ Ὀλύμπιοι καταρρίψωσιν ἐπὶ σοῦ τοὺς κεραυνούς

ΤΟΤΟΜΗΣ

Βρέ, αἴντε νὰ κουρεύεσθε ἀπ' ἐδῶ, τενεκέδες, ποῦ θὰ κοροϊδεύετε σεῖς ἐμένα! Ὅριστε μοῦτρα! 'Εδῶ, κοτζάμ εἰρηνοδίκης ἔδγαλε ἀπόφασι γιὰ τὸ νταμάρι αὐτό, ποῦ εἶνε ἰδιοκτησία μου, καὶ κοτζάμ Δήμαρχος καὶ ὑπουργὸς δὲν μοῦπανε γρῦ, καὶ ἦρθατε σεῖς, διχόλου μπαγαπόντιδες, νὰ μοῦ κάμετε τάχχτες τὸν καμπόσο. "Ελα! μάρς! νὰ μὴ πάρω τὴ μναβέλλα.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ

'Αγνοεῖς τὴν ἀξίαν τοῦ μνημείου τούτου ;

ΤΟΤΟΜΗΣ

Τί ἀξίαν, ρὲ γαιδοῦρι! 'Εδῶ πρῶτα ἔρριχνε ἡ Δημαρχία

τὰ ψοφήμια καὶ τὰ σκουπίδια. Πέτραις εἶνε καὶ τῆς κίνω ἀσβέστη.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ

Πέτρα εἶσαι σὺ δι' ἀσβέστην χρήσιμος. Βοηθεῖτέ με, ἄνδρες.

[Ὁ Περικλῆς, ὁ Δημοσθένης καὶ ὁ Αἰσχίνης δένουσι διὰ τῶν ζώστων τῶν τὸν κύριον Τοτόμην καὶ τὸν ρίπτουσιν ὀλολύζοντα ἐντὸς τῆς φλεγούσης καμίνου.]

Ἄγωμεν εἰς Ἄδου νῦν. Ἄλλ' οὐδὲ θέλω ποτὲ ἀνέλθῃ εἰς τὸ βάρβαρον ἄστρῳ τῶν Ἀθηνῶν.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ

Ἄγωμεν θὰ πῖω ὕδωρ τῆς λίθης ὅπως μὴ ἀναμιμνήσκωμαι τῶν νῦν Ἀθηνῶν.

ΑΙΣΧΙΝΗΣ

Ἐρρέτωσαν τοιαῦται Ἀθηναί μετὰ τοιούτων Ἀθηναίων. Βαίνωμεν.

(Ἀφανίζονται πάντες εἰς τὸ σκότος).

ΣΚΗΝΗ Ε΄.

[Ἡ σκηνὴ ἐν τῷ Ἄδῃ. Τὰ πλήθη τῶν νεκρῶν συνωστίζονται πρὸ τῆς πύλης ἐρωτῶντα τοὺς Περικλῆν, Αἰσχίνην καὶ Δημοσθένην. Φάσματα καὶ σκιαὶ περιπολοῦσιν εἰς τὸ βάθος. Μετὰ μικρὸν ἀκούεται ὑποχθόνιος δονισμὸς καὶ φαίνεται μακρόθεν ὁ Ἑρμῆς ὁδηγῶν τὴν ψυχὴν τοῦ Τοτόμη τσιτσιρίζουσαν ἐτι ἐκ τῶν φλογῶν τῆς καμίνου.]

ΕΡΜΗΣ

Παραδίδω εἰς τὸ βασιλεῖον τοῦ Ἄδου τὸν λατόμον τῆς Πηνελόης.

ΟΙ ΝΕΚΡΟΙ πάντες ἐν ἀλαλαγμῷ

Δὲν θέλομεν αὐτὸν μεταξὺ ἡμῶν. Ἀπάγαγε αὐτὸν, Ἑρμῆ, μακρὰν εἰς τὰς ἀβύσσους.

(Ἀναφαίνεται αἴφνης φρικαλέος τὴν ὄψιν ὁ

ΠΛΟΥΤΩΝ πρὸς τὸν Ἑρμῆν

Οἱ νεκροὶ ἐξανίστανται δικαίως. Ὁδήγησον τὸν Τοτόμην
εἰς τὰ Τάρταρα.

[Ἀνοίγεται ἄβυσσος φρίκης καὶ σκότους. Ὁ Ἑρμῆς περιστρέφων
τὸν Τοτόμην δίκην σφενδόνης διὰ τῆς δεξιᾶς ἐκτινάσσει αὐτὸν
εἰς τὰ Τάρταρα. . . .]

Ἀθῆναι, Ἀπρίλιος 1885.

Σατανᾶς

